
Zittingsdocument

A9-0178/2022

17.6.2022

VERSLAG

over het Commissieverslag 2021 over Servië
(2021/2249(INI))

Commissie buitenlandse zaken

Rapporteur: Vladimír Bilčík

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	27
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	28

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het Commissieverslag 2021 over Servië (2021/2249(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien de stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds en de Republiek Servië, anderzijds, die op 1 september 2013 van kracht is geworden¹,
- gezien het verzoek van Servië om toetreding tot de Europese Unie van 19 december 2009,
- gezien het advies van de Commissie van 12 oktober 2011 over het verzoek van Servië om toetreding tot de Europese Unie (COM(2011)0668), het besluit van de Europese Raad van 1 maart 2012 om Servië de status van kandidaat-lidstaat te verlenen en het besluit van de Europese Raad van 27 en 28 juni 2013 om EU-toetredingsonderhandelingen met Servië te openen,
- gezien de conclusies van het voorzitterschap van de bijeenkomst van de Europese Raad in Thessaloniki op 19 en 20 juni 2003,
- gezien de verklaring van Sofia van de top EU-Westelijke Balkan op 17 mei 2018,
- gezien de verklaring van Zagreb van de top EU-Westelijke Balkan op 6 mei 2020,
- gezien de verklaring van Brdo van de top EU-Westelijke Balkan op 6 oktober 2021,
- gezien het op 28 augustus 2014 gestarte proces van Berlijn en de achtste top in het kader van het proces van Berlijn op 5 juli 2021,
- gezien de top in Sofia van 10 november 2020, de verklaring van de leiders van de Westelijke Balkan over de gemeenschappelijke regionale markt van 9 november 2020 en de verklaring van Sofia over de groene agenda voor de Westelijke Balkan van 10 november 2020,
- gezien Resolutie 1244 van de VN-Veiligheidsraad van 10 juni 1999, het advies van het Internationaal Gerechtshof van 22 juli 2010 over de vraag of de eenzijdige onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo in overeenstemming is met het internationaal recht, en Resolutie 64/298 van de Algemene Vergadering van de VN van 9 september 2010, waarin nota werd genomen van het advies van het Internationaal Gerechtshof en de bereidheid van de EU tot medewerking aan een dialoog tussen Servië en Kosovo werd verwelkomd,
- gezien het eerste akkoord over beginselen betreffende de normalisering van de betrekkingen tussen de regeringen van Servië en Kosovo van 19 april 2013, de

---

¹ PB L 278 van 18.10.2013, blz. 16.

akkoorden van 25 augustus 2015 en de lopende door de EU gefaciliteerde dialoog over de normalisering van de betrekkingen,

- gezien de mededeling van de Commissie van 5 februari 2020 getiteld “Bevordering van het toetredingsproces – Een geloofwaardig EU-perspectief voor de Westelijke Balkan” (COM(2020)0057),
- gezien de mededeling van de Commissie van 6 oktober 2020 getiteld “Een economisch en investeringsplan voor de Westelijke Balkan” (COM(2020)0641) en het bijbehorend werkdocument van de diensten van de Commissie van 6 oktober 2020 getiteld “Guidelines for the Implementation of the Green Agenda for the Western Balkans” (SWD(2020)0223),
- gezien Verordening (EU) nr. 2021/1529 van het Europees Parlement en de Raad van 15 september 2021 tot vaststelling van het instrument voor pretoetredingssteun (IPA III)²,
- gezien de mededeling van de Commissie van 19 oktober 2021 getiteld “Mededeling 2021 inzake het uitbreidingsbeleid van de EU” (COM(2021)0644) en het bijbehorend werkdocument van de diensten van de Commissie getiteld “Serbia 2021 Report” (SWD(2021)0288),
- gezien de beoordeling van de Commissie van 22 april 2021 van het economische hervormingsprogramma van Servië voor de periode 2021-2023 (SWD(2021)0096) en de op 12 juli 2021 door de Raad aangenomen gezamenlijke conclusies van de economische en financiële dialoog tussen de EU en de landen van de Westelijke Balkan en Turkije,
- gezien de mededeling van de Commissie van 29 april 2020 getiteld “Steun aan de Westelijke Balkan voor de bestrijding van COVID-19 en het herstel na de pandemie” (COM(2020)0315),
- gezien de twaalfde en de dertiende bijeenkomst van de toetredingsconferentie met Servië op ministerieel niveau, die plaatsvonden op 22 juni en 14 december 2021 en resulteerden in de opening van cluster 4 “Groene agenda en duurzame connectiviteit”,
- gezien de maatregelen ter verbetering van het verloop van het verkiezingsproces waarover op 18 september 2021 overeenstemming is bereikt door de medebemiddelaars tijdens de tweede fase van de dialoog tussen de partijen, gefaciliteerd door het Europees Parlement,
- gezien de zesde zitting van de Stabilisatie- en Associatieraad EU-Servië, die op 25 januari 2022 in Brussel heeft plaatsgevonden,
- gezien de conclusies van de Raad van 14 december 2021 inzake de uitbreiding en het stabilisatie- en associatieproces,
- gezien Verordening (EU) 2022/576 van de Raad van 8 april 2022 tot wijziging van

---

² PB L 330 van 20.9.2021, blz. 1.

Verordening (EU) nr. 833/2014 betreffende beperkende maatregelen naar aanleiding van de acties van Rusland die de situatie in Oekraïne destabiliseren³,

- gezien resolutie ES-11/1 van de Algemene Vergadering van de VN van 2 maart 2022 over de aanval op Oekraïne,
- gezien het Speciaal verslag van de Europese Rekenkamer van 10 januari 2022, getiteld “EU-steun voor de rechtsstaat in de Westelijke Balkan: ondanks inspanningen nog steeds fundamentele problemen”,
- gezien het Speciaal verslag van de Europese Rekenkamer van 3 juni 2021, getiteld “Desinformatie met gevolgen voor de EU: aangepakt, maar niet beteugeld”,
- gezien het tweede tussentijdse nalevingsverslag over Servië in het kader van de vierde evaluatieronde van de Groep van staten tegen corruptie van de Raad van Europa van maart 2022 (Greco),
- gezien zijn eerdere resoluties over het land,
- gezien zijn aanbeveling van 19 juni 2020 aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid betreffende de Westelijke Balkan, naar aanleiding van de top van 2020⁴,
- gezien zijn resolutie van 25 maart 2021 over de Commissieverslagen 2019-2020 over Servië⁵,
- gezien zijn resolutie van 15 december 2021 over samenwerking bij de bestrijding van georganiseerde misdaad in de Westelijke Balkan⁶,
- gezien zijn resolutie van 16 december 2021 over dwangarbeid in de Linglongfabriek en milieuprotesten in Servië⁷,
- gezien zijn resolutie van 9 maart 2022 over buitenlandse inmenging in alle democratische processen in de Europese Unie, met inbegrip van desinformatie⁸,
- gezien de verklaring en de aanbevelingen van de dertiende bijeenkomst van het Parlementair Stabilisatie- en Associatiecomité EU-Servië, die op 28 oktober 2021 in Brussel en op afstand plaatsvond,
- gezien de gezamenlijke verklaring van de tweede top van het Europees Parlement en de voorzitters van de parlementen van de landen van de Westelijke Balkan van 28 juni 2021, die werd bijeengeroepen door de voorzitter van het Europees Parlement,

---

³ PB L 111 van 8.4.2022, blz. 1.

⁴ PB C 362 van 8.9.2021, blz. 129.

⁵ PB C 494 van 8.12.2021, blz. 172.

⁶ Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0506.

⁷ Aangenomen teksten, P9_TA(2021)0511.

⁸ Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0064.

- gezien de voorlopige bevindingen en conclusies van de internationale verkiezingswaarnemingsmissie van de OVSE/ODIHR betreffende de vervroegde parlaments- en presidentsverkiezingen in Servië van 3 april 2022,
  - gezien artikel 54 van zijn Reglement,
  - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A9-0178/2022),
- A. overwegende dat elk uitbreidingsland op zijn eigen verdiensten wordt beoordeeld en dat het tijdschema en de voortgang van de toetreding afhangen van de mate waarin is voldaan aan de uitbreidingscriteria, de uitvoering van de noodzakelijke hervormingen, met name op het gebied van het “cluster fundamentele kwesties” en de aanpassing van de wetgeving;
- B. overwegende dat Servië ermee heeft ingestemd om de doelstellingen en het beleid van de Europese Unie tijdens het onderhandelingsproces geleidelijk over te nemen;
- C. overwegende dat de democratie, de eerbiediging van de mensenrechten en de rechtsstaat de fundamentele waarden zijn waarop de EU gegrondvest is; overwegende dat de resterende uitdagingen op deze gebieden door middel van de uitvoering van duurzame hervormingen moeten worden aangepakt;
- D. overwegende dat sinds de start van de onderhandelingen met Servië 22 hoofdstukken zijn geopend, waarvan er 2 voorlopig zijn gesloten; overwegende dat de vooruitgang met betrekking tot de verschillende onderhandelingshoofdstukken in de afgelopen jaren nogal traag is verlopen; overwegende dat Servië in december 2021 cluster 4 over de groene agenda en duurzame connectiviteit heeft geopend;
- E. overwegende dat Freedom House Servië blijft aanmerken als een “gedeeltelijk vrij” land en constateert dat de democratische scores van het land de afgelopen tien jaar een van de grootste dalingen in de wereld hebben doorgemaakt; overwegende dat de situatie van de persvrijheid in Servië verontrustend is en dat het land in 2021 op plaats 93 van de 180 plaatsen op de wereldindex voor persvrijheid van Verslaggevers zonder Grenzen stond;
- F. overwegende dat Servië volgens het op 30 maart 2022 gepubliceerde verslag van de Groep van Staten tegen Corruptie (Greco) in het kader van de vierde evaluatieronde aan 8 van de 13 aanbevelingen van Greco naar tevredenheid uitvoering of gevolg heeft gegeven;
- G. overwegende dat de vooruitgang en de inzet van Servië bij de onderhandelingen over openstaande geschillen met Kosovo een belangrijke benchmark blijven voor toekomstige vooruitgang bij de toetredingsonderhandelingen met de Europese Unie;
- H. overwegende dat Servië de volledige integriteit en soevereiniteit van alle buurlanden moet eerbiedigen en zich moet onthouden van beïnvloeding van hun interne politieke zaken;
- I. overwegende dat Servië geen gehoor heeft gegeven aan de herhaalde oproepen om zijn buitenlands en veiligheidsbeleid op dat van de EU af te stemmen en geen sancties tegen

Rusland heeft afgekondigd naar aanleiding van de Russische invasie van Oekraïne; overwegende dat zijn standpunt in de internationale betrekkingen een belemmering vormt voor zijn toetreding; overwegende dat het niveau van aanpassing aan het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) van de EU door Servië laag is;

- J. overwegende dat Servië in de Algemene Vergadering van de VN vóór de resoluties heeft gestemd waarin de Russische agressie in Oekraïne werd veroordeeld, en met klem pleit voor de eerbiediging van de territoriale integriteit en soevereiniteit van Oekraïne overeenkomstig het internationaal recht;
- K. overwegende dat de EU de grootste verstreker van financiële bijstand aan Servië is in het kader van het instrument voor pretoetredingssteun (via het IPA); overwegende dat Servië sinds 2014 in totaal 1 539 miljard EUR aan EU-steun in het kader van het IPA II heeft ontvangen;
- L. overwegende dat de EU de grootste investeerder en handelspartner van Servië is in het kader van EU en de belangrijkste peer-to-peerbetrekkingen met Servië onderhoudt, die in 2020 goed waren voor 65 % van de totale uitvoer en 59 % van de totale invoer;
- M. overwegende dat de EU 3,3 miljard EUR heeft gemobiliseerd om de gezondheidscrisis onmiddellijk aan te pakken en de economische en sociale gevolgen van de COVID-19-pandemie te verzachten; overwegende dat de Commissie in het kader van het IPA II een pakket van 70 miljoen EUR heeft goedgekeurd om de toegang van de landen van de Westelijke Balkan tot de door de EU-lidstaten aangeschafte COVID-19-vaccins te helpen financieren;
- N. overwegende dat de steun uit het IPA III gebaseerd is op strikte randvoorwaarden en voorziet in een differentiëring en opschorting van de bijstand bij achteruitgang op het gebied van democratie, mensenrechten en de rechtsstaat; overwegende dat de EU tussen 2007 en 2020 in totaal 2,79 miljard EUR heeft verstrekt in het kader van eerdere IPA-programma's;
- O. overwegende dat de situatie van vrouwen in Servië een bron van ernstige zorg is, aangezien de helft van de vrouwen slachtoffer is geweest van enige vorm van geweld en de afgelopen jaren meer dan 300 vrouwen om het leven zijn gekomen als gevolg van gendergerelateerd geweld;
- P. overwegende dat Servië alle fundamentele verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) heeft geratificeerd;

Inzet voor toetreding tot de EU

- 1. spreekt zijn steun uit voor het toekomstige EU-lidmaatschap van Servië en herinnert eraan dat een geloofwaardig vooruitzicht op toetreding politieke wil, duurzame inspanningen en onomkeerbare hervormingen op alle gebieden vereist, met name op het gebied van de rechtsstaat, alsmede een onwankelbare inzet voor Europese normen en waarden; dringt er bij de Servische autoriteiten op aan de nodige hervormingen oprecht door te voeren en het land weer op het juiste spoor naar integratie met de EU te brengen en zo aan de Europese aspiraties van Servië te voldoen;

2. onderstreept dat de vooruitgang in het toetredingsproces resultaat- en hervormingsgericht is en stoelt op verdere afstemming op het gebied van de rechtsstaat, goed bestuur, de grondrechten en de eerbiediging van de Europese rechten en waarden; wijst op de banden die bestaan tussen de volkeren van de Europese Unie en het Servische volk;
3. is ingenomen met de opening van cluster 4 in december 2021; beklemtoont dat vooruitgang bij de hoofdstukken over de rechtsstaat en de grondrechten, de volledige afstemming op het buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid van de EU, met inbegrip van sancties tegen Rusland, en de normalisering van de betrekkingen van Servië met Kosovo het tempo van de toetredingsonderhandelingen zullen bepalen;
4. neemt nota van de voorlopige conclusies van de internationale verkiezingswaarnemingsmissie van het Bureau voor Democratische Instellingen en Mensenrechten van de OVSE (OSVE/ODIHR) dat de parlementsverkiezingen van 3 april 2022 in diverse politieke opties voorzagen, maar dat een aantal tekortkomingen tot een ongelijk speelveld ten gunste van de zittende partijen leidde; wijst in dit verband op de rol van door de staat gesponsorde desinformatiecampagnes die erop gericht zijn meningen over deze verkiezingen te beïnvloeden; verzoekt de Servische autoriteiten alle aanbevelingen van het ODIHR ruimschoots voor de volgende verkiezingen volledig uit te voeren; benadrukt dat maatschappelijke organisaties met deskundigheid op het gebied van verkiezingen ook in de toekomst bij dit proces moeten worden betrokken;
5. is ingenomen met de hogere opkomst bij de verkiezingen van 3 april 2022 en de terugkeer naar een pluralistischer Nationale Assemblée, waarin nu talrijke partijen die nationale minderheden vertegenwoordigen, zitting hebben; betreurt het sterk gepolariseerde politieke klimaat van de campagne, die werd gekenmerkt door het ontbreken van een gelijk speelveld, beperkte mediapluriformiteit en wijdverbreide druk op de kiezers; betreurt het feit dat het ambtsmisbruik door leden van de regerende partij tijdens de hele campagne een aanhoudend probleem vormde;
6. veroordeelt aanvallen op leden van de oppositie, journalisten, leden van maatschappelijke organisaties en leden van de verschillende verkiezingswaarnemingsmissies, alsook andere incidenten die de integriteit van het verkiezingsproces hebben ondermijnd; veroordeelt de gewelddadige aanval op Pavle Grbović, een van de oppositieleiders, en verzoekt de autoriteiten de daders ter verantwoording te roepen;
7. uit zijn bezorgdheid over het feit dat de kiescommissie van de Republiek Servië en de gemeentelijke kiescommissie van Belgrado geen proactievere rol hebben gespeeld bij het vaststellen en bekendmaken van de verkiezingsuitslagen; uit zijn bezorgdheid over het feit dat de volledige voorlopige uitslagen van de lokale verkiezingen in Belgrado pas ruim twee weken na het houden van de verkiezingen bekend zijn gemaakt; merkt op dat dit het vertrouwen van burgers in de onafhankelijkheid van de verkiezingsadministratie kan doen afnemen; betreurt de onduidelijke communicatie van de kiescommissie van de Republiek Servië over de voorlopige verkiezingsuitslagen na de sluiting van de stembureaus;
8. betreurt het feit dat de problemen ten aanzien van de nauwkeurigheid van de

enkelvoudige kiezerslijst niet voorafgaand aan deze verkiezingscyclus waren verholpen, wat misbruik ervan in de hand werkte;

9. dringt er bij de nieuwe meerderheid op aan de eerder aangenomen politieke besluiten inzake het EU-toetredingsproces te eerbiedigen en de afstemming van Servië op het Europees beleid en de Europese waarden te versnellen; pleit ervoor parlementaire functies zodanig te verdelen dat zij het politieke pluralisme in de Nationale Assemblée weerspiegelen; merkt op dat op één na alle Servische parlementen in de afgelopen tien jaar vroegtijdig zijn ontbonden en dat verdere onnodige vervroegde verkiezingen de politieke stabiliteit niet zullen bevorderen; onderstreept zijn bereidheid om verder te werken met de Nationale Assemblée en haar parlementaire fracties in het kader van de dialoog tussen de partijen, maar benadrukt dat er duidelijke politieke besluiten nodig zijn over de strategische koers van Servië;
10. betreurt ten zeerste dat Servië zich nog steeds niet heeft aangesloten bij de EU-sancties na de Russische invasie van Oekraïne; benadrukt dat Servië een van de zeer weinige Europese landen is die zich niet hebben aangesloten bij de EU-sancties tegen Rusland; dringt er bij de nieuw verkozen regering op aan zich onverwijld en ondubbelzinnig in te zetten voor de waarden, normen en regels van de EU en zich zeer snel te scharen achter de besluiten en standpunten van de EU op het gebied van het buitenlands en veiligheidsbeleid, onder meer door zich snel en volledig aan te sluiten bij de beperkende maatregelen tegen Rusland en Belarus, met inbegrip van sancties tegen personen, groepen en entiteiten;
11. wijst op de steun van Servië voor de territoriale integriteit en soevereiniteit van Oekraïne en zijn stem in de Algemene Vergadering van de VN, waarmee het de Russische invasie veroordeelt, alsook zijn steun voor de schorsing van Rusland uit de VN-Mensenrechtenraad op 7 april 2022; merkt op dat Servische vertegenwoordigers desalniettemin niet hebben gestemd over de uitsluiting van Rusland uit de Raad van Europa;
12. wijst nogmaals op het belang van afstemming op het GBVB van de EU, dat geleidelijk een integraal onderdeel van het buitenlands beleid van Servië moet worden als voorwaarde voor de toetreding van het land; spreekt zijn bezorgdheid uit over het lage aanpassings tempo van Servië, dat het laagste in de regio is; betreurt de incidentele uitspraken door politieke leiders die de oriëntatie van het Servische buitenlands beleid in twijfel trekken; onderstreept niettemin dat het momentum dat in Servië na de verkiezingen van 3 april 2022 met het nieuwe mandaat is ontstaan, een uitgelezen kans biedt voor het zetten van belangrijke stappen in de richting van de toetreding van het land tot de EU; roept de politieke krachten in Servië op hun samenwerking met autoritaire politieke partijen in Rusland op te schorten;
13. beveelt aan dat verdere onderhandelingshoofdstukken alleen worden geopend als Servië de nodige maatregelen neemt in dit opzicht, ook op het gebied van de rechtsstaat;
14. roept Servië op zijn economische samenwerking met Rusland te herevalueren en betreurt de voortzetting van vluchten tussen Belgrado en Moskou op een moment dat het luchtruim van de EU is gesloten voor vluchten van en naar Rusland;
15. merkt op dat de Servische militaire uitgaven tussen 2015 en 2021 met 70 % zijn

toegenomen, met name als gevolg van aankopen uit Belarus, Rusland en China; uit zijn bezorgdheid over de nauwe samenwerking van Servië met de Russische Federatie op militair gebied; dringt er bij Servië op aan zijn betrekkingen met Rusland op het gebied van defensiebeleid te heroverwegen en een einde te maken aan alle militaire samenwerking met Rusland, zoals het “regionale humanitaire centrum” in Niš; is ook bezorgd over de toenemende samenwerking van Servië met China, waaronder de installatie van een grootschalig van China gekocht surveillancesysteem in Belgrado, de recente levering van een luchtverdedigingsraketsysteem, de aankoop van in China vervaardigde militaire wapens en uitrusting en gezamenlijke oefeningen met Chinese veiligheidstroepen op Servisch grondgebied;

16. uit zijn bezorgdheid over beschuldigingen dat leden van de Russische oppositie in Belgrado door de Servische autoriteiten worden afgeluisterd, en over de daaropvolgende vermeende overdracht van het materiaal aan de Russische veiligheidsdiensten; benadrukt dat iedere vorm van samenwerking die autoritaire en antidemocratische praktijken in Rusland of Servië bevordert, schadelijk is voor de toekomstige betrekkingen tussen de EU en Servië;
17. spreekt voorts zijn bezorgdheid uit over de oprichting door de Servische en de Russische regering van de werkgroep voor de bestrijding van “kleurrevoluties”, waarvan het doel en de doelstellingen onduidelijk blijven;
18. is ingenomen met de goedkeuring van de maatregelen ter verbetering van de verkiezingsvoorwaarden en de mediaruimte in de aanloop naar de verkiezingen van april 2022 naar aanleiding van de door het Europees Parlement gefaciliteerde dialoog tussen de partijen; wijst op de vooruitgang bij de uitvoering van de overeengekomen maatregelen en roept op tot verdere versterking van de mediapluriformiteit en gelijke toegang tot de mediaruimte; betreurt het dat een groot aantal maatregelen met vertraging is uitgevoerd en zonder de medewerking van alle relevante actoren; betreurt het dat ambitieuzere maatregelen die de verkiezingsomstandigheden verder hadden kunnen verbeteren, niet zijn goedgekeurd;
19. is ingenomen met het besluit van de niet-parlementaire oppositie om deel te nemen aan de verkiezingen van april 2022; herhaalt dat de enige manier om politieke vertegenwoordiging te waarborgen erin bestaat deel te nemen aan politieke en verkiezingsprocessen; verzoekt alle politieke actoren betrokken te blijven bij deze processen en samen te blijven werken om de verkiezingsomstandigheden en de toepassing van de kieswet verder te verbeteren; verzoekt alle politieke actoren te handelen in overeenstemming met de beginselen van transparantie, verantwoordingsplicht en inclusiviteit; verzoekt de nieuw verkozen Nationale Assemblee gebruik te maken van het huidige momentum en te beginnen met de uitvoering van volwaardig wetgevend toezicht op de werkzaamheden van de regering;
20. spreekt nogmaals zijn steun uit voor de werkzaamheden van Europese politieke stichtingen om de democratische processen in Servië te versterken en de opkomst van een nieuwe generatie politieke leiders te bevorderen;
21. uit zijn bezorgdheid over de zeer beperkte zichtbaarheid in Servië van de Europese integratieprocessen; herhaalt zijn oproep aan Servië, de Commissie, de Europese Dienst

voor extern optreden (EDEO) en de EU-lidstaten om een actievere en doeltreffendere communicatiestrategie te volgen over de voordelen van de uitbreiding van de EU en over de steun die via EU-financiering wordt verleend, en het positieve voorbeeld van de buurlanden van Servië die al EU-lidstaten zijn, aan te voeren;

22. uit zijn bezorgdheid over het feit dat de publieke steun voor het EU-lidmaatschap in Servië aanzienlijk lager is dan in de rest van de regio en dat volgens de laatste peilingen een meerderheid van de Servische burgers tegen toetreding tot de Europese Unie is; verzoekt de Servische politieke leiders actiever en ondubbelzinnig hun gehechtheid aan de waarden van de EU in het openbaar debat kenbaar te maken en met Servische burgers buiten de grote steden in gesprek te gaan over de concrete voordelen van toetreding tot de EU; uit opnieuw zijn bezorgdheid over de rol van de door de overheid gefinancierde media bij de verspreiding van anti-EU-retoriek; verzoekt de nieuwe Nationale Assemblee de Europese toekomst van Servië te ondersteunen, onder meer door middel van haar eigen strategische communicatie; herhaalt dat het Europees Parlement bereid is om samen met Servische parlementsleden deel te nemen aan communicatieactiviteiten om de EU en haar beleid dichterbij de burgers van Servië te brengen; roept bepaalde regeringsfunctionarissen op hun steun voor anti-Europese desinformatiecampagnes te staken;
23. is ingenomen met het feit dat het EU-lidmaatschap het strategische doel van Servië blijft, maar betreurt het dat er op veel gebieden van de hervormingsagenda van Servië geen vooruitgang wordt geboekt en dat er zelfs sprake is van achteruitgang met betrekking tot kwesties die van cruciaal belang zijn voor de toetreding van het land tot de EU;
24. merkt op dat de vaststelling van de nieuwe toetredingsmethode niet heeft geleid tot een substantiële versnelling van het EU-toetredingsproces voor Servië en pleit ervoor die volledig uit te voeren; spoort de EU-commissaris voor Nabuurschap en Uitbreiding aan proactiever te zijn ten aanzien van het toetredingsproces voor Servië, met name op het gebied van fundamentele vrijheden, de democratie, de rechtsstaat en de bestrijding van corruptie en de georganiseerde misdaad; uit zijn bezorgdheid over de publieke aantijgingen dat de EU-commissaris voor Nabuurschap en Uitbreiding bepaalde kwesties in verband met de rechtsstaat in toetredingslanden bagatelliseert en spoort de Commissie aan naar behoren follow-up te geven aan de verzoeken van het Parlement in dit verband;
25. betreurt het feit dat het Europese integratieproces in Servië onvoldoende transparant blijkt te zijn nu belangrijke documenten, zoals de verslagen over de uitvoering van het nationale programma voor overname van het acquis, al jaren niet zijn gepubliceerd;
26. onderstreept dat de EU de grootste handelspartner van Servië is, wat hun wederzijdse, op vertrouwen gebaseerde betrekkingen en het uitzicht op het lidmaatschap versterkt, en betreurt daarom dat de Servische regering soms meer nadruk heeft gelegd op haar banden met China en Rusland dan op die met de EU;
27. neemt kennis van het initiatief van het Franse voorzitterschap van de Raad van de EU om een conferentie tussen de EU en de Westelijke Balkan te organiseren, en hoopt dat deze kans wordt aangegrepen om het uitbreidingsproces nieuw leven in te blazen en de

landen van de Westelijke Balkan een duidelijk perspectief op toetreding te bieden; kijkt uit naar het Tsjechische voorzitterschap van de Raad van de EU en zijn verdere steun voor het uitbreidingsbeleid van de EU; is verheugd over de bijdrage van Servië aan de Conferentie over de toekomst van Europa in de vorm van 52 aanbevelingen;

Democratie en de rechtsstaat

28. dringt er bij de nieuw verkozen meerderheid op aan zich te richten op het aanpakken van structurele tekortkomingen en het leveren van concrete en tastbare resultaten op het gebied van de rechtsstaat, de grondrechten, de vrijheid van meningsuiting, mediavrijheid, de bestrijding van corruptie en desinformatie, en de werking van democratische instellingen en het openbaar bestuur; is bezorgd over het feit dat het gebrek aan toezicht op de uitvoerende macht en het gebrek aan zinvolle openbare raadpleging bij verschillende gelegenheden de kwaliteit van de wetgeving negatief hebben beïnvloed en tot verstoringen in de bevoegdheidsverdeling hebben geleid; roept Servië op de scheiding der machten volledig door te voeren overeenkomstig zijn grondwet en democratische normen; benadrukt dat de invoering van checks-and-balances een voorwaarde is om buitensporige concentratie van politieke macht te voorkomen en herinnert eraan dat onafhankelijke media een hoeksteen vormen van een gezond democratisch debat;
29. is ingenomen met de recente grondwetswijzigingen naar aanleiding van het referendum in januari 2022, die tot doel hebben de onafhankelijkheid van het rechtsstelsel te vergroten; benadrukt dat het hervormingsproces ter versterking van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht moet worden voortgezet, met name door middel van wetswijzigingen zodat deze grondwetswijzigingen doeltreffend doorgevoerd kunnen worden, op transparante en inclusieve wijze, in overeenstemming met Europese beste praktijken en de aanbevelingen van de Commissie van Venetië; betreurt de voortdurende druk op de rechterlijke macht en veroordeelt de publieke afwijzing van internationale vonnissen voor oorlogsmisdaden; verzoekt de nieuw verkozen meerderheid prioriteit te geven aan het versterken van de waarborgen voor de onafhankelijkheid en efficiëntie van de rechterlijke macht; benadrukt de noodzaak van aanvullende maatregelen om de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht volledig te waarborgen, in overeenstemming met recente grondwetswijzigingen;
30. onderstreept de voordelen van het decentralisatieproces en pleit voor de versterking van de bevoegdheden van de autonome provincie Vojvodina; herinnert eraan dat de Servische grondwet bepaalt dat de wet inzake de financiering van de autonome provincie Vojvodina eind 2008 had moeten zijn aangenomen en moedigt de toekomstige regering aan de kwestie onverwijld aan de Nationale Assemblée voor te leggen;
31. erkent dat er sprake is van enkele verbeteringen in het werk van de Nationale Assemblée, met name het verminderde gebruik van spoedprocedures en de vaststelling van een nieuwe gedragscode voor leden van de Nationale Assemblée, die in samenwerking met Greco is opgesteld; is echter bezorgd over het feit dat regeringsfunctionarissen in parlementaire debatten nog steeds opruiende taal hanteren jegens politieke tegenstanders, het maatschappelijk middenveld, de media en vertegenwoordigers van andere instellingen die andere politieke standpunten hebben;

verzoekt de nieuwe Nationale Assemblee dergelijke praktijken niet te tolereren en haar gedragscode op doeltreffende wijze te handhaven; hoopt dat de negatieve praktijken die eerdere Nationale Vergaderingen hebben gekenmerkt, waaronder het overmatig gebruik van dringende wetgevingsprocedures en filibustering, niet opnieuw hun intrede zullen doen en moedigt de regering aan de zittingen van de Nationale Assemblee regelmatig bij te wonen;

32. betreurt het dat het werk van de Nationale Assemblee werd belemmerd door een gebrek aan echt politiek debat tussen meerderheids- en oppositiepartijen; benadrukt het belang van een brede consensus tussen de partijen inzake EU-gerelateerde hervormingen met het oog op het waarborgen van de vooruitgang van het land in de richting van toetreding tot de EU; is bezorgd dat de Nationale Assemblee haar toezichhoudende rol niet vervult en dat de wetgevingsagenda uitsluitend door de regering wordt bepaald; roept de nieuwe parlementaire leiders en fracties op om zich ten behoeve van de burgers te concentreren op constructieve debatten in de Nationale Assemblee;
33. spreekt zijn voldoening uit over het feit dat de minderheidspartijen en -coalities in de nieuwe Servische Nationale Assemblee in totaal 13 vertegenwoordigers zullen hebben die de nationale gemeenschappen van Bosnië, Hongarije en Kroatië vertegenwoordigen; is bezorgd over het feit dat de Roma geen eigen vertegenwoordigers zullen hebben in de Nationale Assemblee;
34. verzoekt de Servische Nationale Assemblee erop toe te zien dat onafhankelijke regelgevende organen bevoegd zijn hun toezichhoudende rol op doeltreffende wijze te vervullen, door de uitvoering van de bevindingen en aanbevelingen van onafhankelijke regelgevende organen te ondersteunen en te monitoren;
35. spreekt nogmaals zijn bezorgdheid uit over de beperkte vooruitgang in de bestrijding van corruptie en georganiseerde misdaad en over verschillende spraakmakende corruptieschandalen die duiden op vermoedelijke banden tussen overheidsfunctionarissen en de georganiseerde misdaad; roept Servië op zijn inspanningen op te voeren om deze kwesties doeltreffend aan te pakken; roept de autoriteiten op zich te onthouden van commentaar op lopende onderzoeken en processen en geen druk meer uit te oefenen op de rechterlijke macht;
36. is verheugd over het tweede tussentijdse nalevingsverslag in het kader van de vierde evaluatieronde van Greco over Servië met betrekking tot de preventie van corruptie onder leden van de Nationale Assemblee, rechters en aanklagers, waarin is geconcludeerd dat Servië acht van de dertien aanbevelingen uit het verslag in het kader van de vierde evaluatieronde naar tevredenheid of op bevredigende wijze heeft uitgevoerd; pleit voor de uitvoering van de resterende aanbevelingen; neemt kennis van de vaststelling van een nieuwe wet inzake corruptiepreventie, die recentelijk werd gewijzigd in overeenstemming met de aanbevelingen van Greco;
37. verzoekt Servië met klem overtuigende resultaten te behalen, onder meer in de vorm van overtuigende resultaten met betrekking tot doeltreffend onderzoek op het gebied van de bestrijding van corruptie, met name in zaken die van groot openbaar belang zijn, en betere resultaten te behalen met betrekking tot onderzoek in zaken betreffende corruptie op hoog niveau, waarbij criminele vermogensbestanddelen in beslag moeten

worden genomen; stelt met bezorgdheid vast dat er in de zaken Krušik en Telekom Srbija geen informatie beschikbaar is over formele onderzoeken; merkt op dat de zaak Jovanjica wordt behandeld via twee afzonderlijke aanklachten en dat onderzoeksmedia nieuwe gevallen van corruptie op hoog niveau aan het licht hebben gebracht, met name in de zogenaamde Pandora Papers;

38. herhaalt zijn oproep tot gerechtigheid met betrekking tot de onrechtmatige sloop van privé-eigendom in de wijk Savamala in Belgrado; wijst op de beschuldigingen dat de veroordeelde politieagent gedwongen werd de volledige verantwoordelijkheid voor de zaak op zich te nemen; uit nogmaals zijn bezorgdheid over de mogelijkheid dat deze zaak in de komende jaren zal verlopen; spoort de autoriteiten aan deze zaak volledig te onderzoeken en alle verantwoordelijken te vervolgen;
39. dringt er bij de autoriteiten op aan alle vermeende banden met de criminele groepering Belivuk te onderzoeken en te vervolgen; uit zijn bezorgdheid over de recente beschuldigingen dat Darko Saric vanuit de gevangenis in Servië leiding gaf aan een internationale criminele organisatie;
40. benadrukt dat IPA III voorziet in differentiëring of zelfs opschorting van financiering als er sprake is van aanzienlijke achteruitgang of een aanhoudend gebrek aan vooruitgang op het gebied van het cluster “fundamentele kwesties”, met inbegrip van de bestrijding van corruptie en georganiseerde misdaad, alsook mediavrijheid; roept in dit verband de EU en de landen van de Westelijke Balkan op een kader in te stellen voor een vruchtbare samenwerking tussen het Europees Openbaar Ministerie (EOM) en de landen van de Westelijke Balkan, om ervoor te zorgen dat het EOM zijn bevoegdheden op het gebied van IPA III-middelen in de landen van de Westelijke Balkan op doeltreffende wijze kan uitoefenen;
41. is verheugd over de goedkeuring van de wijzigingen van de wet inzake vrije toegang tot informatie van openbaar belang, waarmee tegemoet is gekomen aan de oproepen tot verbeterde transparantie met betrekking tot publieke beleidsvorming, zodat burgers zonder onnodige belemmeringen informatie van openbaar belang kunnen verkrijgen, en pleit voor de snelle uitvoering daarvan;
42. merkt op dat de strategie voor de ontwikkeling van het maatschappelijk middenveld is goedgekeurd, maar betreurt dat een bijbehorend actieplan ontbreekt; verzoekt de Commissie en de EDEO de nauwe samenwerking met het maatschappelijk middenveld en de media in Servië voort te zetten en hun activiteiten te ondersteunen; herinnert eraan dat een sterk en onafhankelijk maatschappelijk middenveld van essentieel belang is voor de democratie; verzoekt de Servische autoriteiten het maatschappelijk middenveld te betrekken bij het beleid en de besluitvorming, kritiek van het maatschappelijk middenveld niet af te doen als buitenlandse inmenging en een klimaat te scheppen dat bevorderlijk is voor het werk van alle maatschappelijke organisaties, zodat zij kunnen werken zonder angst voor intimidatie of zelfs criminalisering;
43. dringt er bij de Commissie op aan uitvoering te geven aan de aanbevelingen van Speciaal verslag nr. 01/2022 van de Europese Rekenkamer, teneinde ervoor te zorgen dat de financiële bijstand van de EU in de Westelijke Balkan een daadwerkelijke effect heeft op het gebied van de rechtsstaat, met name door richtsnoeren te ontwikkelen voor

de toepassing van IPA III-bepalingen inzake differentiëring en striktere parlementaire controle van de bijstand; verzoekt de Commissie om financiering strenger te koppelen aan vooruitgang op het gebied van de rechtsstaat, de steun voor maatschappelijke organisaties en onafhankelijke mediakanalen te verhogen, en de verslaglegging en monitoring met betrekking tot projecten te verbeteren, conform de herhaalde verzoeken van het Parlement; pleit er in dit opzicht voor te zorgen dat door internationale donoren gesteunde programma's met betrekking tot de rechtsstaat beter worden gecoördineerd;

44. betreurt het feit dat bepaalde delen van het historisch archief van het voormalige Joegoslavië nog steeds ontoegankelijk zijn; roept de autoriteiten nogmaals op om de toegang tot deze archieven te vergemakkelijken, met name die van de voormalige Joegoslavische geheime diensten (UDBA) en de geheime dienst van het Joegoslavische Volksleger (KOS), zodat misdaden uit het communistische tijdperk grondig kunnen worden onderzocht en aangekaart, en het verzoeningsproces kan worden vergemakkelijkt, en dringt erop aan dat deze archieven op hun verzoek worden teruggegeven aan de respectieve regeringen van de opvolgerstaten;
45. roept Servië op zijn verplichtingen na te komen en volledig samen te werken met het Internationaal Straftribunaal voor het voormalige Joegoslavië (ICTY) en het mechanisme voor de internationale straftribunalen (IRMCT), en uitvoering te geven aan al hun beslissingen;

Fundamentele vrijheden en mensenrechten

46. veroordeelt de beperkingen van de vrijheid en onafhankelijkheid van de media en het misbruik van de media door de regerende meerderheid om een oneerlijk politiek voordeel te verkrijgen, politieke tegenstanders aan te vallen en desinformatie te verspreiden; benadrukt de negatieve gevolgen die deze beperkingen hebben voor de democratische processen in het land; stelt vast dat mededinging in de mediasector de mediapluriformiteit verbetert;
47. is ingenomen met de inspanningen van de regering om haar mediastrategie uit te voeren, maar betreurt tegelijkertijd praktijken die erop wijzen dat de autoriteiten de uitvoering ervan opzettelijk vertragen; merkt op dat er aanvullende stappen moeten worden gezet om de mediavrijheid verder te vergroten en verzoekt de Servische autoriteiten onmiddellijk maatregelen te nemen om de vrijheid van meningsuiting, de onafhankelijkheid van de media en de pluriformiteit van de media te waarborgen;
48. merkt op dat het misbruik van overheidsmiddelen voor het verkrijgen van eigendomsrechten op mediakanalen als een van de belangrijkste mechanismen voor toe-eigening van media in Servië wordt beschouwd; herinnert eraan dat informatie over media-eigendom beschikbaar moet zijn voor het publiek en dringt aan op meer transparantie inzake media-eigendom en -financiering, alsook op het creëren van een omgeving waarin onafhankelijke en onderzoeksmedia toegang hebben tot financiering en veilig kunnen functioneren; dringt aan op meer transparantie bij overheidsfinanciering van media;
49. merkt op dat verschillende recente verkiezingen van de leden van de regelgevende instantie voor de elektronische media (REM), alsook die van de leden van de raad van bestuur van Radio Televisie Servië in juni 2021, als controversieel werden gezien; wijst

met bezorgdheid op sommige openbare beoordelingen dat de besluitvorming in de REM politiek gemotiveerd is; wijst op de nieuwe open uitnodiging voor de toewijzing van frequenties voor nationale televisiezenders en onderstreept het belang van een eerlijk en transparant proces; blijft bezorgd over kwesties in verband met mediaconcentratie in de zaak Telekom Srbija; onderstreept het belang van het verbeteren van de werking en onafhankelijkheid van de REM in overeenstemming met de aanbevelingen in het kader van de dialoog tussen de partijen, met het oog op het bevorderen van de pluriformiteit van de media en het uitvoeren van de mediastrategie;

50. stelt vast dat Servië onevenredige zichtbaarheid geeft aan derde landen en dat bepaalde mediakanalen de voornaamste bron van het anti-EU- en pro-Russische discours in Servië zijn;
51. betreurt de aanhoudende fysieke aanvallen, intimidatie, haatzaaiende uitlatingen en politieke laster tegen journalisten en het maatschappelijk middenveld, onder meer door parlementsleden en regeringsfunctionarissen; verzoekt de autoriteiten alle gevallen van dergelijke aanvallen te onderzoeken, de daders naar behoren te straffen en journalisten en mensenrechtenverdedigers meer veiligheid te bieden; uit zijn bezorgdheid over het feit dat mensenrechtenverdedigers, onderzoeksjournalisten, mediakanalen en maatschappelijke organisaties die kritiek uiten op het regeringsbeleid, aanhoudend in diskrediet worden gebracht en tot doelwit worden gemaakt; verzoekt Servië de mensenrechteninstellingen te versterken, hun onafhankelijkheid te waarborgen, hen van de nodige financiële en personele middelen te voorzien, en te zorgen voor de tijdige uitvoering van hun aanbevelingen;
52. verzoekt de Servische autoriteiten de volledige financiële en operationele onafhankelijkheid van de regelgevende instantie voor elektronische communicatie en postdiensten (RATEL) en de elektronische media (REM) te waarborgen in overeenstemming met het EU-acquis; pleit ervoor dat er zonder vertraging en op transparante en inclusieve wijze meer vooruitgang wordt geboekt ten aanzien van de uitvoering van het actieplan in het kader van de mediastrategie;
53. dringt erop aan dat het fundamentele recht op vreedzame bijeenkomsten overal geëerbiedigd wordt en dat rechtshandavingsfunctionarissen zich onthouden van het gebruik van buitensporig geweld; veroordeelt het geweld van groepen extremisten en hooligans tijdens vreedzame demonstraties, zoals de demonstratie in november 2021 tegen de muurschildering van Ratko Mladić in Belgrado en de milieudemonstraties in december 2021 in Šabac en Belgrado; blijft bezorgd over de berichten dat de politie haar beschermende functie tijdens deze milieudemonstraties niet heeft vervuld; verzoekt de regering ervoor te zorgen dat de muurschilderingen waarin veroordeelde oorlogsmisdadigers worden verheerlijkt, worden weggenomen en dat er een doeltreffend onderzoek wordt ingesteld naar aanvallen op demonstranten, ook naar overheidsfunctionarissen die erbij betrokken waren; pleit voor een volledig onderzoek naar de eventuele banden tussen hooligans en de politie; betreurt de strafrechtelijke aanklachten tegen een aantal burgers; dringt erop aan een einde te maken aan deze onevenredige beperkingen van het recht op vreedzame vergadering;
54. is ingenomen met de aanneming van een nieuwe wet inzake gendergelijkheid en met wijzigingen van de wet inzake het verbod op discriminatie en verzoekt de regering erop

- toe te zien dat deze wetten snel worden toegepast; herhaalt dat coördinatie, een doeltreffende institutionele structuur en samenwerking met het maatschappelijk middenveld noodzakelijk zijn om de mensenrechten en politieke vrijheden van vrouwen en kwetsbare groepen te bevorderen; verzoekt Servië de situatie op het gebied van gendergelijkheid en vrouwenrechten te verbeteren, onder andere door voorrang te geven aan gendermainstreaming en nauwere samenwerking met het maatschappelijk middenveld, met name vrouwenorganisaties;
55. is ingenomen met de goedkeuring van een nieuwe strategie inzake geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld; benadrukt echter dat deze uitgevoerd en verbeterd moet worden en dringt aan op een coherente beleidsaanpak voor de tenuitvoerlegging van het Verdrag van Istanbul, op basis van het stellen van prioriteiten en toewijzen van voldoende middelen om gendergerelateerd geweld te voorkomen, slachtoffers van misdrijven te beschermen en daders te vervolgen;
56. betreurt het feit dat de Nationale Assemblee in de vorige zittingsperiode de door het Ministerie van Mensenrechten en de Rechten van Minderheden en Sociale Dialoog opgestelde wet inzake homoseksuele partnerrelaties niet heeft aangenomen; verzoekt de nieuwe en pluriformere Nationale Assemblee dit alsnog te doen;
57. verzoekt de Servische autoriteiten zich meer in te spannen om de niet-discriminerende behandeling van etnische, religieuze en seksuele minderheden en andere kwetsbare groepen te waarborgen en de uitvoering van een positieve agenda op dit gebied voort te zetten, volledig in overeenstemming met de EU-beginselen en -wetgeving; roept de autoriteiten op actief onderzoek te doen naar door haat ingegeven misdrijven en de daders te veroordelen; veroordeelt de etnische haat die wordt gepropageerd door bepaalde regeringsfunctionarissen en politici;
58. verzoekt Servië ervoor te zorgen dat minderheidsgroepen gelijke kansen krijgen, met name wat betreft onderwijs, het gebruik van minderheidstalen, toegang tot de media en religieuze diensten in minderheidstalen, adequate vertegenwoordiging in het politieke en culturele leven, media in handen van de overheid, het openbaar bestuur en de rechterlijke macht, een positief klimaat voor onderwijs in minderheidstalen te creëren en het drukken van leerboeken in minderheidstalen te intensiveren; roept Servië op het cultureel erfgoed en de talen en tradities van zijn nationale minderheden te beschermen en te bevorderen; verzoekt Servië alle nodige maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de samenstelling van alle bestuursniveaus de nationale samenstelling van de bevolking op hun respectieve grondgebied weerspiegelt;
59. veroordeelt de manipulatie van de versnippering van minderheidsgroepen en spreekt zijn bezorgdheid uit over de onwil van de Servische autoriteiten om de intergouvernementele overeenkomst inzake de bescherming van minderheden consequent en volledig uit te voeren; merkt op dat er meer moet worden gedaan om de antidiscriminatie wetgeving op actieve wijze uit te voeren;
60. is verheugd over de toezegging van de Servische autoriteiten om de organisatie van de EuroPride in Belgrado te ondersteunen als sleutelmoment voor de lhbt+-gemeenschap in Servië en in de regio; verzoekt de regering en de politiediensten zorg te dragen voor de soepele planning en organisatie van het programma, alsook voor de veiligheid en het

welzijn van de deelnemers; pleit voor meer maatregelen in de strijd tegen intimidatie, haatpropaganda en haatmisdrijven ten aanzien van lhbti+-personen;

61. veroordeelt opnieuw de vermeende dwangarbeid en schending van de mensenrechten en mensenhandel in het geval van ongeveer 500 Vietnamese burgers op de bouwplaats van de fabriek van het Chinese bedrijf Linglong in Servië; merkt op dat de eerste stappen zijn gezet en dat er inspecties zijn uitgevoerd, en verzoekt de Servische autoriteiten de zaak te onderzoeken en ervoor te zorgen dat de arbeidsrechten van burgers en ingezetenen worden geëerbiedigd; verzoekt Servië te zorgen voor een betere afstemming op het arbeidsrecht van de EU en zich te houden aan de desbetreffende verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie die het land heeft geratificeerd; benadrukt dat de Servische arbeids- en milieuwetgeving ook van toepassing moet zijn op Chinese bedrijven die in het land actief zijn;
62. betreurt de deportatie van een Bahreinse onderdaan naar zijn land ondanks de voorlopige maatregel van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens dat zijn uitlevering moest worden uitgesteld; herinnert eraan dat Servië de grondrechten van alle mensen op zijn grondgebied moet eerbiedigen; spoort de Servische autoriteiten aan hun internationale verplichtingen na te komen en volledig uitvoering te geven aan alle arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens;
63. wijst op het belang van samenwerking met de EU bij de bestrijding van mensenhandel en het smokkelen van migranten via de “Balkanroute”; is ingenomen met de samenwerking van Servië op het gebied van migratiebeheer met zijn buurlanden en EU-lidstaten, en benadrukt dat de mensenrechten en de internationale normen en beginselen volledig moeten worden geëerbiedigd;
64. is zeer bezorgd over de verspreiding van desinformatie over Russische agressie tegen Oekraïne, ook door mediakanalen die nauwe banden met de regering onderhouden; verzoekt de Servische autoriteiten resoluut op te treden tegen desinformatie en het meest wijdverspreide nepnieuws te weerleggen; verzoekt de Servië en de Commissie de infrastructuur te versterken om desinformatie, Russische propaganda en andere hybride bedreigingen te bestrijden, en een door feiten onderbouwde respons op de korte- en langetermijnrisico's van desinformatie in de Westelijke Balkan te bevorderen; benadrukt dat alle politieke leiders de verantwoordelijkheid hebben om de verspreiding van kwaadwillende desinformatie over de Russische agressie tegen Oekraïne een halt toe te roepen; merkt op dat een tolerante houding ten aanzien van kwaadaardige externe invloeden ernstige negatieve gevolgen kan hebben voor de vooruitzichten van Servië op toetreding tot de EU;
65. is met name bezorgd over de desinformatieberichten die afkomstig zijn van het Kremlin en worden uitgezonden via Sputnik Srbija en andere binnenlandse spelers; verzoekt de Servische autoriteiten zich aan te sluiten bij de EU-sancties en passende maatregelen te nemen om te voorkomen dat Russia Today en Sputnik Srbija nepnieuws en desinformatie kunnen verspreiden; maakt zich ernstig zorgen over het feit dat door de overheid gefinancierde of gesteunde tabloidkranten en sommige televisiezenders die nationale uitzendingen verzorgen, tot de voornaamste bronnen van desinformatie behoren; betreurt het feit dat de openbare omroep sinds het begin van de niet-uitgelokte Russische invasie van Oekraïne Russische propagandataal bezigt, zoals “een speciale

militaire operatie”;

66. is zeer gealarmeerd over het feit dat de EU-toetredingslanden in de Westelijke Balkan bijzonder zwaar worden getroffen door buitenlandse inmenging en desinformatiecampagnes vanuit Rusland en China; is bezorgd dat landen zoals Servië en Hongarije Rusland en China helpen hun geopolitieke doelstellingen te verwezenlijken; verzoekt de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) zich proactiever op te stellen en zich te concentreren op het vergroten van de geloofwaardigheid van de EU in de regio en het uitbreiden van de monitoringactiviteiten door de taskforce strategische communicatie van de EDEO (StratCom), en hierbij bijzondere nadruk te leggen op de grensoverschrijdende gevaren die samenhangen met desinformatie vanuit landen in en rond de Westelijke Balkan;
67. onderstreept het belang van een dialoog met het maatschappelijk middenveld en de private sector in Servië die gericht is op het coördineren van de inspanningen om desinformatie in zowel Servië als de regio te bestrijden; merkt in dit opzicht op dat Servië gebaat zou zijn bij een nauwere betrokkenheid in de deskundigengroepen van het Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging (Enisa);
68. waardeert het werk van de StratCom-taskforce voor de Westelijke Balkan van de EDEO, die tot taak heeft gecoördineerde en consistente EU-communicatie te waarborgen, veerkracht te bevorderen en tegen de EU gerichte desinformatie en manipulatie van informatie tegen te gaan; dringt aan op de versterking van de maatregelen voor strategische communicatie en een uitbreiding van het aantal medewerkers, onder meer door de mogelijkheid een regionale strategische communicatiepost op te zetten in de Westelijke Balkan;

Verzoening en goede nabuurschapsbetrekkingen

69. is ingenomen met de deelname van Servië aan regionale samenwerkingsmechanismen en moedigt het land aan zich meer in te zetten voor het verbeteren van de bilaterale betrekkingen met andere uitbreidingslanden en aangrenzende EU-lidstaten; prijst zijn besluit om circa 600 000 COVID-19-vaccins aan de regio te doneren, onder meer aan Noord-Macedonië, Montenegro, en Bosnië en Herzegovina; moedigt het land aan om op alle niveaus te werken aan het bevorderen van verzoening en het verbeteren van goede nabuurschapsbetrekkingen, het uitvoeren van bilaterale overeenkomsten en het oplossen van onopgeloste bilaterale kwesties met zijn buurlanden, met name grensafbakening, statenopvolging, de teruggave van cultuurgoederen en de ontsluiting van militaire archieven;
70. benadrukt de toezegging van Servië om samen te werken met buurlanden om het probleem van vermiste personen aan te pakken en benadrukt dat verzoening met buurlanden een voorwaarde is voor de normalisering van de regionale betrekkingen; uit zijn bezorgdheid over de goedkeuring van de wet inzake cultureel erfgoed; dringt aan op de volledige eerbiediging van het cultureel erfgoed en de bevordering van culturele samenwerking en wijst nogmaals op het belang van de bescherming van de talen van nationale minderheden in Servië in overeenstemming met wetten en bilaterale overeenkomsten met buurlanden;
71. is ingenomen met de oproepen van de Servische autoriteiten tot de terugkeer van

Bosnische Serviërs voor werkzaamheden bij de instellingen van Bosnië en Herzegovina;

72. bevestigt nogmaals zijn eenduidige steun voor de door de EU gefaciliteerde dialoog tussen Belgrado en Pristina en prijst het werk van de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de dialoog tussen Belgrado en Pristina, Miroslav Lajčák; wijst nogmaals op het belang van de constructieve houding van zowel de Servische als de Kosovaarse autoriteiten om tot een alomvattende, juridisch bindende en op wederzijdse erkenning gebaseerde normaliseringsovereenkomst te komen, die van cruciaal belang is voor beide landen om vooruitgang te kunnen boeken op hun respectieve weg naar de EU en die zal bijdragen tot stabiliteit en welvaart in de regio; dringt erop aan dat alle eerdere overeenkomsten tussen Belgrado en Pristina te goeder trouw en tijdig worden nageleefd en volledig worden uitgevoerd, inclusief die voor de oprichting van de vereniging/gemeenschap van gemeenten met een Servische meerderheid;
73. verzoekt de EDEO een mechanisme op te zetten om de uitvoering van alle tot op heden gesloten overeenkomsten te monitoren en te verifiëren, en periodiek verslag uit te brengen aan het Europees Parlement over de stand van zaken; roept de EU-actoren op de lokale autoriteiten te steunen in het kader van de oprichting van de vereniging/gemeenschap van gemeenten met een Servische meerderheid als onderdeel van een wederzijdse overeenkomst;
74. dringt aan op verdere actieve en constructieve betrokkenheid bij de door de EU gefaciliteerde dialoog; dringt er bij de regeringen van Servië en Kosovo op aan af te zien van maatregelen die het vertrouwen tussen de partijen kunnen ondermijnen en de constructieve voortzetting van de dialoog in gevaar kunnen brengen; herhaalt zijn oproep tot het verbeteren van de kwaliteit van de dialoog door middel van de deelname van vrouwen, meer transparantie ten opzichte van het publiek, en de zinvolle betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld;
75. verzoekt de autoriteiten van Servië en Kosovo om interpersoonlijke contacten tussen lokale gemeenschappen te bevorderen, teneinde de dialoog te versterken, ook op niet-gouvernementeel niveau; prijst culturele en jongereninitiatieven, zoals het jaarlijkse grensoverschrijdende kunstfestival Mirëdita, Dobar Dan, dat de samenwerking tussen Kosovaarse Albanezen en Serviërs bevordert;
76. dringt bij zowel Servië als Kosovo aan op meer inspanningen en op oplossingen voor de kwestie van vermiste personen en gerechtigheid met betrekking tot oorlogsmisdaden die in de jaren negentig tijdens de Joegoslavische oorlogen zijn gepleegd; verzoekt de regering om deze onderwerpen ook aan de orde te stellen in het kader van de dialoog tussen Belgrado en Pristina en om samenwerking tussen Servië en Kosovo tot stand te brengen; dringt er bij de regeringen van zowel Servië als Kosovo op aan duurzame oplossingen te vinden voor de elektriciteitsregelingen in het noorden van Kosovo;
77. betreurt dat de regering van Kosovo het voorstel van internationale bemiddelaars heeft verworpen om de inzameling van de stembiljetten van kiesgerechtigde burgers mogelijk te maken, zodat deze hun stem kunnen uitbrengen op Kosovaars grondgebied bij het constitutioneel referendum van 16 januari 2022 en bij de Servische verkiezingen van 3 april 2022, zoals voorheen gebruikelijk was;

78. betreurt de destabiliserende activiteiten aan de grens in het noorden van Kosovo in september 2021 en roept Belgrado en Pristina op alle kwesties door middel van dialoog op te lossen; betreurt het feit dat er geen overeenstemming is bereikt door de werkgroep die belast is met het vinden van een oplossing inzake het gebruik van kentekenplaten; roept beide partijen op zo snel mogelijk met een definitieve oplossing te komen ter bevordering van de economische en politieke betrekkingen in het kader van de door de EU gefaciliteerde dialoog; betreurt verscheidene gevallen waarin functionarissen geen toegang kregen tot het grondgebied van Kosovo of Servië; roept beide partijen ertoe op alle bezoeken te behandelen op een wijze die bevorderlijk is voor het normalisatieproces;
79. neemt nota van de klachten van etnische Albanezen uit de Presevo-vallei die niet mochten stemmen en blijkbaar uit de gemeentelijke basisadministratie van hun verblijfplaats waren geschapt, waarmee de Servische autoriteiten hun hun grond- en politieke rechten hadden ontnomen; maakt zich ernstig zorgen over de aantijgingen en de onderzoeken die erop wijzen dat de Servische autoriteiten misbruik maken van de wet inzake het verblijf van burgers, alsook over de systematische en discriminerende “passivering” van de woonadressen van burgers van Albanese afkomst in het zuiden van Servië; pleit ervoor dat er grondig, onafhankelijk onderzoek wordt ingesteld naar deze aantijgingen en verzoekt de Servische autoriteiten een einde te maken aan alle discriminerende praktijken en gerichtheid;
80. is verheugd over de aanneming van de nieuwe nationale strategie voor de vervolging van oorlogsmisdaden voor de periode 2021-2026, over de recente aanvang van de werkzaamheden door verschillende instanties en over de rapportagemechanismen in verband met deze werkzaamheden; wijst op het belang van een transparante en inclusieve uitvoering van de strategie; dringt er bij de Servische autoriteiten op aan doortastend op te treden tegen de verheerlijking van veroordeelde oorlogsmisdadigers en een einde te maken aan iedere vorm van verdeeldheid zaiende retoriek en acties die de integriteit van de buurlanden ondermijnen en de regionale stabiliteit en verzoening bedreigen; dringt er bij de Servische autoriteiten op aan blijf te geven van een oprechte inzet om oorlogsmisdaden te onderzoeken en voor de rechter te brengen; herhaalt dat er in Europa geen plaats is voor het ontkennen van genocide;
81. benadrukt het belang van regionale samenwerking met betrekking tot oorlogsmisdaden en vermiste personen en verzoekt de Servische autoriteiten alle vormen van haatzaaiende taal, intimidatiecampagnes, de openlijke goedkeuring en ontkenning van genocide, misdaden tegen de menselijkheid en oorlogsmisdaden te veroordelen; betreurt het dat bepaalde Servische autoriteiten en politici de genocide van Srebrenica nog altijd ontkennen; verzoekt de Servische autoriteiten de voortzetting van processen voor oorlogsmisdaden te waarborgen, ook op plaatselijk niveau, en gerechtigheid voor slachtoffers te krijgen door de erkenning en eerbiediging van rechterlijke vonnissen inzake oorlogsmisdaden, en door straffeloosheid met betrekking tot oorlogsmisdaden tegen te gaan, vermissingen te onderzoeken, onderzoek naar graven te verrichten, en nationale aanklagers bij de berechting van daders te ondersteunen;
82. veroordeelt de toenemende aanwezigheid van veroordeelde oorlogsmisdadigers, zoals Veselin Šljivančanin, Dragoljub Ojdanić en Nikola Šainović, in de mediaruimte, die zij gebruiken om haat en onverdraagzaamheid jegens nationale minderheden in Servië te

verspreiden;

83. dringt er bij de EU en haar bondgenoten op aan de werkzaamheden op het gebied van verzoening verder op te voeren; is ingenomen met de hernieuwde betrokkenheid van de EU-bondgenoten, met name de benoeming van speciale gezanten van de VS, het VK en Duitsland voor de Westelijke Balkan, en roept hen op nauw samen te werken en hun optreden te coördineren met de EU-gezant teneinde de hefboomwerking te versterken en coherent advies en samenhangende ondersteuning te verlenen;
84. spreekt nogmaals zijn steun uit voor het initiatief tot oprichting van de regionale commissie voor de vaststelling van feiten over oorlogsmisdaden en andere ernstige schendingen van de mensenrechten die zijn begaan op het grondgebied van het voormalige Joegoslavië (Recom);
85. is ingenomen met de start van de uitrol van een roamingvrije zone in de hele Westelijke Balkan op 1 juli 2021, die de connectiviteit verbetert en tastbare en concrete voordelen oplevert voor burgers en bedrijven in de regio; is ingenomen met de goedkeuring van de verklaring van Brdo, die is ondertekend door EU-ambtenaren en leiders van de landen van de Westelijke Balkan en waarin het belang van deze prestatie wordt erkend; dringt er bij de Raad en de Commissie op aan samen te werken met de autoriteiten van de landen van de Westelijke Balkan voor de afschaffing van roamingtarieven tussen de Westelijke Balkan en de Europese Unie;
86. spoort de Servische autoriteiten aan hun ondubbelzinnige steun uit te spreken voor de oprichting van een gemeenschappelijke regionale markt in het kader van het proces van Berlijn als stap in de richting van toetreding tot de EU; benadrukt dat alle regionale regelingen voor economische samenwerking in de Westelijke Balkan inclusief en aanvaardbaar voor alle zes landen moeten zijn, dat ze samenwerking op voet van gelijkheid tussen alle zes landen tot stand moeten brengen en de verdere afstemming op de EU-normen en het acquis moeten versterken;

Sociaal-economische hervormingen

87. is ingenomen met de vooruitgang die is geboekt bij de ontwikkeling van een functionerende markteconomie, hoewel de staat een flinke vinger in de pap houdt, en met het feit dat de gevolgen van de COVID-19-crisis voor de economie met succes zijn beperkt, onder meer door middel van tijdige fiscale en monetaire steunmaatregelen; verzoekt de Servische autoriteiten niettemin te voorzien in pandemiegerelateerde steun voor kwetsbare huishoudens en bedrijven; stelt vast dat de EU Servië van essentiële steun is blijven voorzien voor zijn sociaal-economisch herstel en acute medische behoeften, met inbegrip van extra steun van 10 miljoen EUR;
88. stelt met bezorgdheid vast dat geen van de in het eerdere verslag door onderzoeksjournalisten geuite beschuldigingen van manipulatie door de overheid van COVID-19-statistieken voor politieke doeleinden, is onderzocht; benadrukt dat vertrouwen en transparantie van bijzonder groot belang zijn voor de inspanningen van de regering in de strijd tegen COVID-19, en spoort de Servische regering daarom aan de burgers van alle relevante statistieken te voorzien;
89. merkt op dat de arbeidsmarkt ondanks verbeteringen nog steeds te kampen heeft met

structurele problemen en demografische en migratiegerelateerde uitdagingen; verzoekt Servië de situatie van vrouwen op de arbeidsmarkt te verbeteren en onderwijs en opleiding verder af te stemmen op de behoeften van de arbeidsmarkt, met name op het gebied van beroepsonderwijs en -opleiding en in het kader van de groene en digitale transitie;

90. maakt zich ernstig zorgen over de sociaal-economische situatie in verschillende regio's in het zuiden van Servië; verzoekt de Servische regering alle beschuldigingen te onderzoeken met betrekking tot het gebruik van instrumenten voor sociale bijstand om kiezers onder druk te zetten, met name kwetsbare groepen en leden van de Roma-minderheid; verzoekt de Servische regering het hoofd te bieden aan uitdagingen in de vorm van armoede en werkloosheid in deze en andere delen van het land en ervoor te zorgen dat het sociale en het werkgelegenheidsbeleid voorzien zijn van voldoende financiële en institutionele middelen;
91. verzoekt Servië zijn vermogen om statistieken te verstrekken en een volkstelling uit te voeren te vergroten, in overeenstemming met de hoogste internationale normen en de betrokkenheid van onafhankelijke waarnemers;
92. is ernstig bezorgd over de ontvolking en de aanhoudende emigratie van menselijk kapitaal in Servië; is ingenomen met de initiatieven en innovatieve aanpak van de Servische regering om deze trends, met inbegrip van demografische veranderingen, tegen te gaan, door samen te werken met internationale organisaties via een reeks gerichte sectoroverschrijdende beleidsmaatregelen teneinde het hoofd te bieden aan demografische bedreigingen, nu de gestage bevolkingsdaling nog altijd een belangrijke uitdaging voor de economische ontwikkeling vormt; verzoekt de nieuwe regering meer aandacht te besteden aan jongerenbeleid; merkt op dat er meer maatregelen nodig zijn voor de sociaaleconomische ontwikkeling van de grensregio's om ontvolking in die gebieden te voorkomen; herinnert eraan dat de grensoverschrijdende samenwerkingsprogramma's in het kader van IPA III hiertoe kunnen worden ingezet;
93. is ingenomen met de uitvoering van programma's ter ondersteuning van kleine en middelgrote ondernemingen, en met name met de verlaging van de kosten van leningen voor kmo's; verzoekt Servië de resterende tekortkomingen aan te pakken, waaronder het onstabiele ondernemingsklimaat en oneerlijke concurrentie; is ingenomen met de inzet van Servië in het proces van regionale marktingegratie in de Westelijke Balkan, die na verdere economische integratie met de eengemaakte markt van de EU de benodigde investeringen zal aantrekken en nieuwe kansen voor burgers en het bedrijfsleven zal creëren;
94. uit opnieuw zijn bezorgdheid over de toenemende afhankelijkheid van Servië van Chinese investeringen en over de omvang van de leningen die Servië aan China zal moeten terugbetalen; dringt er bij de Servische autoriteiten op aan de transparantie te verbeteren en de wettelijke naleving van de milieueffectbeoordelingsvereisten in sterk vervuilende industrieën te versterken voor Chinese, Russische en andere niet-democratische buitenlandse investeringen die voortvloeien uit bilaterale overeenkomsten inzake strategische samenwerking; betreurt de recente levering van Chinese raketssystemen aan Servië;

95. benadrukt dat de landen van de Westelijke Balkan een centrale rol toegekend moet worden in het Global Gateway-initiatief van de EU, en dat hun transparante en duurzame investeringen moeten worden geboden die een alternatief vormen voor de schadelijke investeringen en leningen van China en andere autoritaire regimes;
96. neemt kennis van de intrekking van de wijzigingen inzake de onteigeningswet en dringt aan op een breder openbaar debat over deze kwestie;
97. is ingenomen met de verbeteringen bij de bestrijding van witwaspraktijken en de financiering van terrorisme, maar pleit voor betere resultaten op het gebied van onderzoeken in het geval van witwaspraktijken; merkt op dat de infrastructuur- en bouwsector belangrijke bronnen van illegaal geld zijn en moedigt Servië aan het risico op illegale geldstromen in de bouwsector tot een minimum te beperken, en belastingontduiking en corruptie in de infrastructuursector terug te dringen; verzoekt Servië erop toe te zien dat aanbevelingen van de Financiële-actiegroep (FATF) te goeder trouw worden uitgevoerd;
98. uit zijn bezorgdheid over het gebrek aan vooruitgang met betrekking tot de “lijst”, waaruit blijkt dat overheidsinstanties het rechtskader misbruiken om particuliere organisaties uit het maatschappelijk middenveld en media die kritiek uiten op het regeringsbeleid aan te pakken; herinnert eraan dat de Servische dienst voor witwaspreventie het Servische Ministerie van Financiën heeft opgeroepen om deze kwesties grondig te onderzoeken;
99. wijst op de conditionaliteit van financiering in het kader van IPA III en het economisch en investeringsplan voor de Westelijke Balkan (EIP); erkent het belang van IPA III en het EIP voor de ondersteuning van het hervormingsproces, de groene transitie, duurzame connectiviteit, menselijk kapitaal, concurrentievermogen en inclusieve groei, alsook voor de versterking van regionale en grensoverschrijdende samenwerking;

Milieu, energie en vervoer

100. is verheugd over de concrete maatregelen die zijn genomen voor de geleidelijke sluiting van kolencentrales; uit zijn ernstige bezorgdheid over het feit dat Servië, ondanks de huidige uitdagingen op het gebied van het klimaat en het milieu, nog steeds investeert in een nieuwe kolentrale; dringt er bij de autoriteiten op aan een geïntegreerd nationaal energie- en klimaatplan vast te stellen dat in overeenstemming is met de emissiedoelstelling van de Europese Green Deal voor 2050 en de groene agenda voor de Westelijke Balkan;
101. verzoekt de nationale autoriteiten de wet inzake het gebruik van hernieuwbare energiebronnen snel uit te voeren en een breder publiek debat te voeren over de energietransitie en de lopende bouw van tientallen kleine waterkrachtcentrales;
102. verzoekt Servië meer inspanningen te leveren om zijn energievoorziening en zijn totale energiemix te diversifiëren, met name om zijn afhankelijkheid van Rusland te verminderen, alsook zijn investeringen te verhogen en zijn energie-infrastructuur te moderniseren met het oog op de noodzakelijke transitie van fossiele brandstoffen naar hernieuwbare vormen van energie; wijst in dit kader op het belang van de aanleg van de verbinding met Bulgarije; dringt er bij de Commissie op aan ervoor te zorgen dat de

IPA-middelen bijdragen tot de totstandbrenging van een klimaatneutrale economie in Servië, met volledige inachtneming van de Overeenkomst van Parijs en de decarbonisatiestreefcijfers van de EU, en de benodigde technische ondersteuning te verlenen om dit doel te bereiken;

103. onderstreept dat een gebrek aan efficiëntie in de energiesector kritieke gevolgen heeft voor het algehele economische concurrentievermogen van het land en roept het land op doelgericht te werken aan de overgang naar een groene en circulaire economie door fossiele energiebronnen uit te faseren en het recyclingpercentage van hulpbronnen en materialen aanzienlijk te verhogen;
104. neemt met bezorgdheid nota van de consequent gebrekkige naleving en de daaruit voortvloeiende schending van het Verdrag tot oprichting van de Energiegemeenschap, en roept Servië op uitvoering te geven aan de aanbevelingen van dat verdrag om zijn activiteiten op energiegebied in overeenstemming te brengen met het derde energiepakket en het energiebeleid van de EU;
105. uit nogmaals zijn bezorgdheid over de sterke luchtverontreiniging en dringt er bij de autoriteiten op aan vaart te zetten achter de uitvoering van de luchtkwaliteitsplannen; betreurt het feit dat veel steden in Servië, met name Belgrado, Smederevo, Bor, en de valleien van de rivieren de Kolubara en de Tamnava wat betreft de luchtkwaliteit vaak op de lijst van de meest vervuilde steden ter wereld voorkomen; spoort de autoriteiten aan snel maatregelen te nemen om de luchtkwaliteit te verbeteren, met name in grote steden en industriële gebieden; beklemtoont dat het belangrijk is om duurzame oplossingen te vinden en het gebruik van bruinkool en andere koolsoorten met een lage calorische waarde voor de opwekking van energie en verwarming te beperken;
106. is ernstig bezorgd over de door China gefinancierde projecten voor de opwekking van elektriciteit met behulp van steenkool en de gevolgen daarvan voor het milieu en de luchtkwaliteit; merkt op dat het goedkeuringsproces van het programma voor de bescherming van de lucht momenteel gaande is en is ingenomen met kleinschalige subsidies aan gemeenten voor verbeteringen op het gebied van luchtkwaliteit en afvalbeheer en met de financiering van de uitvoering van projecten ter vermindering van de luchtverontreiniging in Servië;
107. spreekt opnieuw zijn teleurstelling uit over het gebrek aan actie inzake de vervuiling van de rivier de Dragovishtitsa die het gevolg is van de exploitatie van mijnen in de regio, en over de schadelijke gevolgen ervan voor de gezondheid van de plaatselijke bevolking en het milieu;
108. onderstreept dat de wetgeving, uitvoering en handhaving inzake het afvalbeheer moeten worden verbeterd en dat de maatregelen voor de afvalhiërarchie en de circulaire economie versneld moeten worden ingevoerd en toegepast;
109. neemt kennis van de intrekking van de vergunningen om onderzoek uit te voeren in het kader van het project voor de winning en verwerking van lithium in West-Servië; verzoekt de Servische autoriteiten in dit proces volledig transparant te zijn en een uitgebreide effectbeoordeling uit te voeren, met inbegrip van openbare raadplegingen met de betrokken lokale gemeenschappen bij de afgifte van vergunningen;

110. spreekt zijn diepe bezorgdheid uit over de ernstige problemen met betrekking tot corruptie en de rechtsstaat op het gebied van milieukwesties en over het algehele gebrek aan transparantie en aan milieu- en sociale effectbeoordelingen bij infrastructuurprojecten; wijst in dit verband op de opening van cluster 4 (Groene agenda en duurzame connectiviteit) in de toetredingsonderhandelingen met de EU; verzoekt om gehoor te geven aan de legitieme zorgen die tijdens milieudemonstraties zijn geuit en deze tijdens de onderhandelingen aan de orde te stellen;
111. dringt aan op een uitbreiding van de totale oppervlakte van het beschermde Servische grondgebied en op het waarborgen van de uitvoering van maatregelen en een adequate financiering van natuurbescherming; pleit voor de consequente toepassing van de wet inzake natuurbescherming en de wet inzake het gebruik van hernieuwbare energiebronnen teneinde een halt toe te roepen aan schadelijke projecten in beschermde gebieden;
112. is ingenomen met de goedkeuring van het afvalbeheerprogramma en merkt op dat het proces voor de openbare presentatie van het actieplan voor het afvalbeheerprogramma voor de periode 2022-2024 aan de gang is; merkt op dat het milieu-informatiesysteem in gebruik is genomen en dat burgers hier milieuproblemen kunnen melden;
113. pleit voor een herbeoordeling van alle tot dusver uitgevoerde projecten voor de bouw van kleine waterkrachtcentrales om na te gaan of de wetten en procedures bij de afgifte van alle vergunningen naar behoren in acht zijn genomen; pleit ervoor dat in alle gevallen van een duidelijke schending van de wetgeving, zoals in de zaak-Rakita, onmiddellijk maatregelen worden genomen om de rivieren terug te brengen in de staat waarin zij zich vóór de bouw van de kleine waterkrachtcentrales bevonden; pleit voor het verwijderen van faciliteiten die kusten, meren, waterlopen en grondwater in gevaar brengen; wijst op de noodzaak van toezicht op elk project dat de watervoorraden in gevaar brengt en dat moet worden opgenomen in de lijst van projecten waarvoor een milieueffectbeoordeling vereist is; dringt aan op heroverweging van de privatisering van het Jaroslav Cerni-instituut voor waterbeheer;
114. is verheugd over de vooruitgang die Servië boekt bij de hervorming van zijn spoorwegsysteem; spoort Servië aan te waarborgen dat investeringen in zijn vervoerinfrastructuur in overeenstemming zijn met de strategie voor duurzame en slimme mobiliteit van de EU en dat zij de Servische economie maximaal voordeel opleveren;
  - o
  - o
  - o
115. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de voorzitter van de Europese Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de regeringen en parlementen van de lidstaten, en de president, de regering en de Nationale Assemblee van Servië.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	14.6.2022
Uitslag eindstemming	+: 50 -: 5 0: 3
Bij de eindstemming aanwezige leden	Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Katalin Cseh, Kinga Gál, Giorgos Georgiou, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Peter Kofod, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, David Lega, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Claudiu Manda, Lukas Mandl, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Jacek Saryusz-Wolski, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Dominik Tarczyński, Viola Von Cramon-Taubadel, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Bernhard Zimniok
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Vladimír Bilčík, Corina Crețu, Angel Dzhambazki, Nicolaus Fest, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Marisa Matias, Alessandra Moretti, Paulo Rangel, Javier Zarzalejos
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Asim Ademov, Stéphane Bijoux, Andor Deli, Liudas Mažylis, Bettina Vollath

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

50	+
ECR	Angel Dzhambazki, Jacek Saryusz-Wolski, Dominik Tarczyński
ID	Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi
PPE	Asim Ademov, Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, David Lega, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Lukas Mandl, Liudas Mažylis, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Paulo Rangel, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos
RENEW	Petras Auštrevičius, Stéphane Bijoux, Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Javier Nart, Salima Yenbou
S&D	Maria Arena, Corina Crețu, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Karsten Lucke, Claudiu Manda, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Sergei Stanishev, Bettina Vollath
VERTS/ALE	François Alfonsi, Erik Marquardt, Tineke Strik, Viola Von Cramon-Taubadel

5	-
ID	Nicolaus Fest, Thierry Mariani, Bernhard Zimniok
NI	Andor Deli, Kinga Gál

3	0
ID	Peter Kofod
THE LEFT	Giorgos Georgiou, Marisa Matias

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding